

U Paďourů: šenk, v němž si rád dal sklenku vína architekt Jurkovič

Seriál MF DNES **Staleté hospody** pokračuje. Kdo navštíví novoměstské náměstí, má možnost po prohlídce zámku dobře pojišť a dát si pivo v několika podnicích. Asi nejlidovější z nich je dnes restaurace U Paďourů, kde rádi sedávají turisté i místní.

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ Nebo řemeslníci, kteří v Českém Betlémě, jak se Novému Městu nad Metují přezdívali, rekonstruovali náměstí.

A když už mluvíme o Českém Betlémě, otec dnešního majitele Pavel Paďour se se svou hromburáckou postavou stal předlohou pro postavu kováře v nadživotním betlému Jiřího Škopka. Ten stojí před kostelem na náměstí. Přestože zdravotní stav Pavla Paďoura upoutal v posledních letech na vozíček, nepouští ho smysl pro humor. Na novoročenku se letos vyfotil právě se svou podobiznou na náměstí.

Kdo poznal restauraci U Paďourů v posledních necelých dvaceti letech, možná by věřil, že klasická hospoda tu už je hodně dlouho. Ovšem starousedlíci vědí, že tu dříve byla vinárna U Paďourů, v 60. letech dokonce sloužila jako prodejna lahůdek a bufet.

Sklepy chladily víno, na něž chodil Jurkovič

A tak uděláme v dnešním díle stoletých hospod výjimku. Vezměme mezi všechny ty staré šenky také jeden, kde se v 19. století a za první republiky nečepovalo pivo, pouze se prodávalo lahvové a kořalka. Zato tudy protékly hektolitry vína, dobře vychlazeného předky dnešních Paďourů v dvoupatrových sklepech domu. Rád sem přišel v době přestavby novoměstského zámku i slavný architekt Dušan Jurkovič. Na jeho časté návštěvy mají potomci tehdejších majitelů schovanou fotografii Jurkoviče s majitelem vinárny.

Dnešní restauraci vede syn Pavla Paďoura Zbyněk. Ten má ve svém archivu dokument, že jeho předek začal v roce 1835 v domě U Paďourů provozovat obchod s vínem a vinárnou. Možná to Paďourové mají v genech. Jejich rod totiž utekl do českých zemí z Francie před jezuitu v roce 1624. „Byli to dva bratři. Jeden zůstal na Lito-myšlsku a druhý přišel do Nového Města. K naší rodině patří i česko-budějovický farář,“ říká Pavel Paďour.

A proč zní jejich příjmení tak česky? „První kronikář Nového Města se jmenoval Padiaur a už ten píše, že chodil ke strýci Paďourovi. To jméno se časem počestilo,“ říká Zbyněk Paďour. Někteří lidé spojují slovo paďour s trampingem. Když se někde na cestách majitelé objeví v tričku s názvem podniku, občas se jich lidé ptají: „Vy jste trempská hospoda?“

Paďourova vinárna bývala v

přední části dnešní restaurace, kde je bar. Vzadu, kde je lokál, býval byt majitelů. Jejich předkové se stali v 19. století dovozci a zástupci prvních vinařských firem. Dováželi vína ze Španělska, Uher, Rakouska, Tyrol, Dalmácie, ale i tuzemská z Mělnicka.

Dováželi také jamajský rum, a dokonce míchali vlastní kořalky a likéry. „Dělali si také vlastní alkohol, například Metujku. Máme k tomu i staré receptury, ale moc jim nerozumíme. Tehdy byly totiž jiné a neznámé názvy měr a značek a tak ty poměry a ingredience neumíme moc rozluštit,“ říká Zbyněk Paďour. Ale míní, že místní stejně určitě pili českou „klasiku“ - anýzovku či kmínku. Tu byla zvyklá babička Pavla Paďoura nalévat i mimo otevírací dobu. „Dříve však prý bylo zvykem, že vám kořalku nalili na náměstí u řezníka, ve ve-tešnictví, prostě všude,“ říká Pavel Paďour.

Blesk uhořel do domu, větší požár hasiči nepamatovali

Do Rakouska zase Paďourové vyváželi třešně. Nové Město bylo pověstně třešňovými alejemi a na začátku června, kdy v Rakousku ještě třešně nedozrály, je podnikavci a mezi nimi i Josef V. Paďour vozili na trhy do Vídně. „Jednou dostal prapradědeček poděkování za třešně od nějaké rakouské dámy. Na obálku napsala Josef von Paďour,“ usmívá se Zbyněk Paďour.

Babička Pavla Paďoura si dávala na provozu vinárny záležet. Chodila prý pro každou skleničku do sklepa, protože tam víno vydrželo chladené. „Ve spodním patře sklepa je dodnes studánka se spodní vodou. Tam se zase ukládaly sýry,“ říká Pavel Paďour.

Paďourův dům utrpěl škody při velkém požáru v Novém Městě nad Metují v roce 1888. Zápis visí zarámovaný na zdi a pochází od hasičů z Nahořan. „Velikou zkoušku pohotovosti a statečnosti složil nahořanský sbor při velkém ohni 28. června 1888 v Novém Městě nad Metují. Den ten byl hrozně parný, na obloze přihnaly se k polednímu zlověstné mraky a za nastalé bouře uhořel blesk do Paďourova domu na náměstí,“ zapsal tehdejší hasič. A pokračoval: „Vzdor velikému lijáku vyskočil oheň, a poněvadž střechy byly šindelové, rozšířil se na celou jižní stranu náměstí. A tak vyhořelo devět domů mimo dům směrem k náměstí směrem k náměstí a zámku. Požár byl jedním z největších, o jakých kdy bylo slyšet. Sjelo se k němu

Na náměstí Českého Betléma Stoletá restaurace U Paďourů v Novém Městě nad Metují.

Foto: Ondřej Littera, MF DNES

Česká kuchyně Podnik si potrpí na klasiku.

2xFoto: O.Littera

Otec majitele Pavel Paďour.

Měl by prý být v archivu na náchochském zámku. Zajímá mě se o to, ale dneska vám to nikdo zpátky nedá,“ říká Pavel Paďour.

Paďour může popřát krásné Vánoce kováři se svou podobou

Na stěně dnes stojí na podstavci i památný soudek na víno, který tu zůstal, aby připomínal vináru. „Když přišla velká společnost, tak do něj babička nalila ve sklepe víno a hosté si pak sami ze souduku na stole čepovali,“ říká Zbyněk Paďour.

Vinárna U Paďourů skončila v roce 1963 a 1. ledna 1964 o ni rod Paďourů přišel. V roce 1968 nechal státní podnik provozní místnosti přestavět. „Babičku vystěhovali nahoru do domu a její byt přestavěli do nynější podoby. Byly tu lahůdky a bufet,“ vzpomíná Pavel Paďour.

Otec Pavla Paďoura dostal zpět celý dům i s hospodou v roce 1990. „V době, kdy to provozovaly Restaurace a jídelny, měla hospoda spíše pověst knajpy. Ale my jsme se snažili z toho udělat fajn podnik s dobrou klasickou českou kuchyní. Postupně jsme to nějak rekonstruovali. A snažíme se tady hospodu udržet. Těší nás, že sem chodí na pivo hodně místních a že přijdou i řemeslníci, co tady v okolí staví,“ říkají shodně oba Paďourové.

Na Štědrý den si zase v klidu sedli se štamgasty na kávu a vánočního frtana. V hospodě hráli z cédéčka koledy a přišlo hodně známých.

A fanda automobilových veteránů Pavel Paďour pak jistě večer z okna vyhlédl na postavu kováře na náměstí Českého Betléma.

Petr Broulík

Památka na Jurkoviče Architekt Dušan Jurkovič dole vlevo, děda Zbyněk Paďour je chlapec v bílém dole.

21 hasičských sborů a náš sbor dostal se třetí na místo.“

Slavný stavitel Dušan Jurkovič, autor staveb na beskydských Pustevnách, restaurace Peklo či lázeň-

ských staveb v Luhačovicích, cho-dil do vinárny U Paďourů s dělníky a řemeslníky, kteří podle jeho návrhů přetvářeli pro továrníka Barto-ně novoměstský zámek. „Měli

jsme tady takový obrázek, kde byly dvě kočky proti sobě a tam byli všichni podepsaní včetně Jurkovi-če. Ale když nám v roce 1964 hos-podu sebrali, sebrali i ten obraz.

Očima čtenářů

Rockové Vánoce V Sokolovně v Dolní Kalné byly Rockové Vánoce, hlavní hvězdou byl AB Band Aleše Brichty.

Foto: Michal Zeman, zemikm.rajce.net

Řízný metal Publikum rozpálily i kapely Notorband, Scelet a Accept revival. Foto: M. Zeman, zemikm.rajce.net

Show jak má být Muzikanti se při metalových sólech vydali i mezi obecnostvo.

Foto: Michal Zeman, zemikm.rajce.net

Nechyběli ani hroziči Publikum si koncertní maraton v Dolní Kalné 18. prosince náležitě užilo.

Foto: Michal Zeman, zemikm.rajce.net